

Ministerstvo dopravy

STANDARD KONTROL VÝKONU PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI

STANICE MĚŘENÍ EMISÍ

Praha, červen 2024

1. PŘEHLED PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ PODLÉHAJÍCÍCH KONTROLE

- zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“),
- zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“),
- zákon č. 500/2004 Sb., správních řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“),
- zákon č. 250/2016 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“),
- vyhláška č. 211/2018 Sb., o technických prohlídkách vozidel, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“),
- vyhláška č. 9/2015 Sb., o stanovení náležitostí a vzorů pověření k výkonu státního dozoru, státního odborného dozoru, vrchního státního dozoru a vrchního státního odborného dozoru v dopravě ve formě průkazu a o změně souvisejících vyhlášek (dále jen „vyhláška o průkazu SOD“).

2. PŘEDMĚT KONTROLY

Předmětem kontroly je kontrola zajištění agendy spojená s činnostmi a provozování stanice měření emisí (dále jen „SME“), konkrétně činnosti spojené s

- vydáváním povolení (oprávnění a osvědčení) k provozování SME podle § 63 zákona,
- odejmutím povolení k provozování SME podle § 65 zákona,
- provádění kontroly u provozovatele SME v rámci SOD podle § 82 odst. 7 zákona a postupu podle dodržování kontrolního řádu,
- zajištění kontroly u provozovatele SME podle § 66 odst. 2 zákona jednou za 3 roky,
- projednáváním přestupků s provozovatelem SME podle § 84 odst. 1 písm. c) bod 1 zákona, dodržování lhůt pro vyřízení přestupku provozovatele SME.

3. KRITÉRIA POSUZOVÁNÍ PŘEDMĚTU KONTROLY

U kontrolovaných situací je potřeba obecně posoudit dodržování postupu v souladu se zásadami správního řízení, zejména v případě řízení o vydání nebo odejmutí povolení k provozování SME se jedná o postup podle § 44 správního řádu, teda řízení o žádosti a v případě zajištění výkonu SOD nad činnostmi SME je nutné kontrolovat, zda byl dodržen postup podle kontrolního řádu. U oblasti správního trestání spočívající v projednávání přestupků za nedodržení povinností provozovatele SME, tzn. správní orgán postupuje z moci úřední podle § 46 správního řádu. V rámci všech činností, které provádějí ORP je nutné obecně kontrolovat:

- vedení správního spisu,
- určení oprávněných úředních osob,
- dodržování lhůt pro vyřízení žádosti, popřípadě lhůt pro projednání přestupku

Krajský úřad by měl v rámci kontrolní činnosti namátkovým způsobem vybrat alespoň 3 spisové dokumentace od každé činnosti spojené se zajištěním výkonu agendy SME.

3.1 Oblast vydávání povolení k provozování SME

Krajský úřad se při kontrole odpovídající spisové dokumentace zaměření zejména na plnění zákonných požadavků pro vydání povolení podle § 63 zákona, zejména zda

- a) žadatel

- je držitelem příslušného živnostenského oprávnění
- má vlastnické nebo jiné právo k užívání nebytových prostor, ve kterých bude stanice měření emisí provozovat, tyto prostory jsou podle kolaudačního rozhodnutí nebo kolaudačního souhlasu určeny k této činnosti a stavební uspořádání těchto prostor provozování stanice měření emisí umožňuje,
- má vlastnické nebo jiné právo k užívání přístrojů, technického zařízení a programového vybavení, které jsou nezbytné pro řádné provádění měření emisí a souvisejících úkonů,
- má zajištěno provádění měření emisí osobami, které jsou držiteli profesního osvědčení kontrolního technika, a
- má vytvořenu vnitřní organizační strukturu a systém vnitřní kontroly pro zajištění řádného výkonu měření emisí a souvisejících činností,

b) žádost obsahuje všechny náležitosti, kterými jsou:

- druh SME a místo provozovny,
- popis nebytových prostor, přístrojů, zařízení a programového vybavení a dokumenty dokládající vlastnické právo nebo jiné právo opravňující žadatele k jejich užívání,
- seznam osob, kteří budou provádět měření emisí a dokumenty dokládající právní vztah žadatele k těmto osobám,
- návrh vnitřní organizační struktury a systému vnitřní kontroly,

c) v rozhodnutí o udělení povolení k provozování SME jsou uvedeny všechny náležitosti

- druh stanice měření emisí, jejíž provozování povoluje,
- adresu místa, kde bude stanice měření emisí provozována,
- rozsah provádění měření emisí a
- omezení provádění měření emisí pouze pro určitá vozidla, jde-li o neveřejnou stanici měření emisí.

Nejčastějšími vadami jsou případy:

1. ORP vydá rozhodnutí o povolení provozovat SME, avšak žádost není úplná, neobsahuje všechny náležitosti a prvoinstanční orgán nevyzve žadatele, aby odstranil vady v podání podle § 37 odst. 3 správního řádu.
2. nejsou splněny podmínky pro provozování podle § 22a vyhlášky, které se ověřují následujícími dokumenty:
 - protokoly o kalibraci měřidel,
 - protokolem o závěrečné expertize vypracovaným osobou pověřenou ministerstvem,
 - výsledkem metrologické kontroly,
 - kopiemi profesních osvědčení kontrolních techniků a
 - kopií kolaudačního rozhodnutí nebo kolaudačního souhlasu v případě nové stavby stanice měření emisí nebo změny stavby provedené za účelem užívání stavby k provádění měření emisí,
 - není správně uveden rozsah povolení, kterým se rozumí, jaká vozidla, resp. Pro jaké kategorie vozidel měření emisí provádí, rozsah je podle § 21 odst. 2 vyhlášky dán kategoriemi vozidel M₁, M₂, M₃, N₁, N₂, N₃, T, C a Z.

3.2 Oblast odnímání povolení k provozování SME

Krajský úřad se při kontrole odpovídající spisové dokumentace zaměřením zejména na plnění zákonných požadavků pro odnětí povolení podle § 65 zákona, zejména je potřeba rozlišit případy, zda k odnětí dojde:

- a) na základě žádosti, provozovatel o to požádal
- b) z moci úřední
 - provozovatel SME přestal splňovat podmínky pro udělení povolení
 - pokud byly při provozování SME závažným způsobem porušeny povinnosti stanovené zákonem

Nejčastějšími vadami jsou tyto případy:

1. nevyužívání institutu odejmutí povolení v případě oznámení o závažném porušení povinností provozovatele SME,
2. nedodržení lhůt pro vydání rozhodnutí o odejmutí
3. vady při vedení správního řízení, z moci úřední, které lze vymežit zejména na vady procesní:
 - chybějící záznamy o oprávněných úředních osob
 - chybějící výzvy k seznámení se spisem před vydáním rozhodnutí

3.3 Oblast výkonu SOD nad činnostmi SME

Krajský úřad se při kontrole zaměří, zda je ve správním obvodu předmětné ORP provozována SME. V případě, že je provozována SME zjišťuje, zda výkon SOD nad činnostmi SME probíhá cílevědomě a systémově, jakým způsobem je SOD vykonáván. Zjistí, zda pracovníci jsou k zajištění výkonu SOD řádně vybaveni výpočetní technikou, a to zejména ve vztahu k možnostem využívání informačního systému technických prohlídek (dále jen „IS TP“) jako efektivního a účinného nástroje ke kontrole provozovny SME, zejména v oblasti provádění opakovaných technických prohlídek v rámci SOD nad činnostmi SME podle § 82 odst. 5 zákona (respektive § 82 odst. 7 zákona). V rámci kontroly zjistí, zda pracovníci ORP postupují podle „Metodiky pro SOD“, kterou zpracovalo Ministerstvo dopravy (viz příloha). Pracovníci ORP se mají při kontrole provozovny SME zaměřit zejména na povinnosti provozovatele podle § 64 zákona a případně následné využívání nástrojů kontrolního řádu spočívající v ukládání nápravných opatření.

Nejčastějšími vadami jsou případy:

1. pracovníci ORP nejsou vybaveni odpovídající technikou pro zajištění kontroly a k vytipování vozidla k provedení opakované technické prohlídky v rámci SOD u provozovny SME, popřípadě pracovníci nemají přístup do IS TP,
2. nevyužívání institutu provést opakovanou technickou prohlídku v rámci SOD podle § 82 odst. 5 zákona (respektive § 82 odst. 7 zákona),
3. nevyužívání institutu odejmutí povolení v případě oznámení o závažném porušení povinností provozovatele SME.

3.4 Oblast kontroly dodržování výkonu SOD nad činnostmi SME

Krajský úřad se při kontrole zaměří, zda je ve správním obvodu předmětné ORP provozována SME. V případě, že je provozována, tak se musí zjistit, zda ORP podle § 66 odst. 2 zákona nejméně za 3 roky provede u provozovatele SME kontrolu zaměřenou na plnění jeho povinností stanovených zákonem.

Nejčastějšími vadami jsou případy:

1. ORP neplní zákonnou povinnost provést kontrolu nejdéle jednou za 3 roky u provozovatele SME, který provozuje SME na území ORP,
2. nemají zpracovaný plán kontrolní činnosti s cílem naplnění zákonné povinnosti provést nejméně jednou za 3 roky kontrolu každé provozovny SME.

3.5 Oblast projednávání přestupků provozovatelů SME

Krajský úřad se při kontrole odpovídající spisové dokumentace zaměřením zejména na plnění zákonných požadavků pro projednání porušení podle věcné příslušnosti ve smyslu § 84 odst. 1 písm. c) bodů 1 a 2 zákona, zejména zda jsou dodržovány obecné zásady vedení správního řízení, dodržování lhůt a dále se zaměří na popis jednotlivých skutkových podstat, kdy se zaměří na správné hmotně právní vymezení jednotlivých porušení podle § 83 a odst. 4 zákona:

- a) Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba se jako provozovatel SME dopustí přestupku tím, že
- v rozporu s § 48a odst. 5 zákona nepředá správci IS TP údaje podle § 48a odst. 1 zákona,
 - v rozporu s § 64 písm. a) zákona nezajistí, aby byla stanice měření emisí provozována v souladu s vydaným povolením k jejímu provozování,
 - v rozporu s § 64 písm. b) zákona nezajistí, aby měření emisí vozidel bylo prováděno osobami, které jsou držiteli profesního osvědčení kontrolního technika,
 - v rozporu s § 64 písm. c) zákona nezajistí, aby stavební uspořádání nebytových prostor, v nichž je provozována stanice měření emisí, umožňovalo její řádné provozování,
 - v rozporu s § 64 písm. d) zákona nezajistí, aby stanice měření emisí byla vybavena všemi přístroji, technickými zařízeními a programovým vybavením nezbytným pro řádné provádění měření emisí a souvisejících úkonů,
 - v rozporu s § 64 písm. e) zákona nezajistí, aby přístroje a zařízení používané k provádění měření emisí vozidel byly schváleny a metrologicky navázány podle zvláštního právního předpisu a udržovány podle pokynů výrobce,
 - v rozporu s § 64 písm. f) zákona nezajistí, aby měření emisí bylo prováděno v souladu s požadavky podle § 58 odst. 1 písm. e) zákona,
 - v rozporu s § 64 písm. g) zákona nezajistí, aby údaje o zahájení měření emisí a o výsledku měření emisí byly neprodleně vkládány do informačního systému technických prohlídek,
 - v rozporu s § 64 písm. h) zákona nezajistí, aby byly řádně zpracovávány protokoly o měření emisí,
 - v rozporu s § 64 písm. i) zákona nezajistí, aby stanice měření emisí měla vytvořenu vnitřní organizační strukturu a systém vnitřní kontroly pro zajištění řádného výkonu měření emisí a souvisejících činností,
 - v rozporu s § 64 písm. j) zákona nezajistí, aby osoby provádějící měření emisí nebyly odměňovány způsobem, který by je motivoval ke zkreslování výsledků měření emisí,
- b) výše pokuty podle jednotlivého porušení, jsou uvedeny v § 83a odst. 11 zákona a spadají do tří oblastí ve výši:
- do 5 mil. Kč
 - v rozporu s § 64 písm. a) zákona nezajistí, aby byla stanice měření emisí provozována v souladu s vydaným povolením k jejímu provozování,
 - v rozporu s § 64 písm. f) zákona nezajistí, aby měření emisí bylo prováděno v souladu s požadavky podle § 58 odst. 1 písm. e) zákona,
 - v rozporu s § 64 písm. j) zákona nezajistí, aby osoby provádějící měření emisí nebyly odměňovány způsobem, který by je motivoval ke zkreslování výsledků měření emisí,
 - do 500 000,- Kč

- v rozporu s § 64 písm. b) zákona nezajistí, aby měření emisí vozidel bylo prováděno osobami, které jsou držiteli profesního osvědčení kontrolního technika,
 - v rozporu s § 64 písm. c) zákona nezajistí, aby stavební uspořádání nebytových prostor, v nichž je provozována stanice měření emisí, umožňovalo její řádné provozování,
 - v rozporu s § 64 písm. d) zákona nezajistí, aby stanice měření emisí byla vybavena všemi přístroji, technickými zařízeními a programovým vybavením nezbytným pro řádné provádění měření emisí a souvisejících úkonů,
 - v rozporu s § 64 písm. e) zákona nezajistí, aby přístroje a zařízení používané k provádění měření emisí vozidel byly schváleny a metrologicky navázány podle zvláštního právního předpisu a udržovány podle pokynů výrobce,
 - v rozporu s § 64 písm. g) zákona nezajistí, aby údaje o zahájení měření emisí a o výsledku měření emisí byly neprodleně vkládány do informačního systému technických prohlídek,
 - v rozporu s § 64 písm. i) zákona nezajistí, aby stanice měření emisí měla vytvořenu vnitřní organizační strukturu a systém vnitřní kontroly pro zajištění řádného výkonu měření emisí a souvisejících činností,
- do 50.000,- Kč
- v rozporu s § 48a odst. 5 zákona nepředá správci IS TP údaje podle § 48a odst. 1 zákona,
 - v rozporu s § 64 písm. h) zákona nezajistí, aby byly řádně zpracovávány protokoly o měření emisí.

Nejčastějšími vadami jsou případy:

1. ORP nepostupuje v souladu se správním řádem nebo zákonem o přestupcích, nedodržení zákonný lhůt,
2. nesprávné věcné posouzení dané věci podle hmotněprávních ustanovení, popřípadě může dojít k uložení sankce v jiném rozpětí než zákon umožňuje,
3. v případě, že ORP zjistí porušení ze strany kontrolního technika nebo kontrolního technika s omezením na měření emisí při kontrole provozovatele SME, tak není věcně příslušný a měl by podezření ze spáchání přestupku fyzické osoby oznámit příslušnému správnímu orgánu k projednání, kterým je krajský úřad podle § 84 odst. 1 písm. b) zákona.

4. OPATŘENÍ K NÁPRAVĚ NEBO PREVENCI NEDOSTATKŮ

Pokud se týká nedostatků, které blíže popsány v kapitole 3.1, 3.2 a 3.5, zjistí-li kontrolující nezákonnost konkrétního rozhodnutí (individuálního správního aktu), kterou lze napravit v přezkumném řízení, uvede např. „krajský úřad si vyžádá spisový materiál k posouzení zahájení přezkumného řízení“; uplynula-li již lhůta k zahájení přezkumného řízení, tak tuto skutečnost pouze uvede do protokolu o kontrole, a to platí pro zejména pro oblasti uvedených v kapitolách 3.1, 3.2. a 3.5.

Pokud se týká nedostatků, které blíže popsány v kapitole 3.3, které spočívají

- v nedostatečném vybavení kontrolních pracovníků odpovídající technikou, krajský úřad ponechá na zvážení ORP, jaké opatření k prevenci nedostatku s ohledem na jeho povahu přijme,
- v neprovádění opakované technické prohlídky (měření emisí) v rámci SOD nad činností SME nebo nevyužívání institutu odejmutí povolení v případě oznámení o závažném

porušení povinností provozovatele SME, krajský úřad ponechá na zvážení ORP, jaké opatření k prevenci nedostatku s ohledem na jeho povahu přijme, může se jednat např. o metodické poučení pracovníků o správném postupu, zajištění odborného školení apod.

Pokud se týká nedostatků, které blíže popsány v kapitole 3.4, které spočívají v porušení § 66 odst. 2 zákona, krajský úřad shledá za potřebné uložit ORP konkrétní opatření k odstranění / prevenci nedostatku podle § 19 kontrolního řádu, v tomto případě uvede toto konkrétní opatření spočívající v periodickém zasílání plánu výkonu SOD nad činnostmi SME a jeho vyhodnocení a současně i vkládání protokolů o provedené kontrole provozovny SME do IS TP.